

Fra den officielle Statistik 1917 kan meddeles følgende nærmere Oplysninger om Virksomheder med egentlig Udbyttedeling: Af de 60 Virksomheder, havde ca. $\frac{1}{3}$ haft Udbyttedeling i mindst 10 Aar, ca. $\frac{1}{3}$ i 4—9 Aar og ca. $\frac{1}{3}$ var begyndt i de 3 foregaaende Aar 1914, 1915 og 1916. Af Virksomhederne var 26 Fabrikker, 14 Handelsvirksomheder, 8 Bankvirksomheder, 5 var offentlige Værker, 2 var Byggeforetagender, 2 større Bagerier, 2 Ejendomsmæglere og 1 Bladvirksomhed. Af 38 Virksomheder, hvis Størrelse var oplyst havde 1 5—10 000 ansatte, 4 1—3 000, 6 300—1 000, 14 100—300 og 13 under 100 ansatte.

Af de 37 Virksomheder, der oplyste, hvor stor en Del af de ansatte, der deltog i Udbyttedelingen, deltog i de 19 mindst 80 pCt., i 13 60—80 pCt. og i 5 under 60 pCt.

For de 34 Virksomheder, som havde givet Oplysning herom, udgjorde Andelen i Udbytte i 11 Tilfælde under 6 pCt., i 12 Tilfælde 6—10 pCt. og i de resterende 11 Tilfælde over 10 pCt., heraf i 5 Tilfælde mindst 20 pCt. Da ikke alle ansatte deltog i Udbyttedelingen, blev Udgiften for Virksomhederne en væsentlig mindre Procent af Lønudgiften, saaledes i over $\frac{1}{2}$ af Tilfældene under 6 pCt. Af Nettoudbyttet i en Række Virksomheder anvendtes fra 2—100 pCt. — gennemsnitlig ca. 10 pCt. — til Udbyttedeling. I Virksomheder, hvor Andelen i Udbytte staar i Forhold til den udbetalte Dividende, varierede den fra $\frac{1}{10}$ til $\frac{1}{3}$ heraf.

I den officielle Statistik fra 1917 er ogsaa opgjort hvor store økonomiske Fordele, der er givet til Arbejderne ved 25 Tilfælde af Udstedelse af Arbejderaktier; — i Forhold til en Løn paa 1000 \$ var den økonomiske Fordel ved lavere Pris, særlig Bonus, Rente-fordel m. m. i Reglen kun omkring et Par Procent, højst 9 pCt.

Efter en Statistik fra 1896 var af de fra 1870 til 1896 foretagne Forsøg med egentlig Udbyttedeling de 76 pCt. opgivne efter gennemsnitlig 2—3 Aars Anvendelse. Rigsindustri-raadets Undersøgelse omfatter 41 i det sidste halve Aarhundrede opgivne Planer, i over Halvdelen af Tilfældene paa Grund af LigeGYldighed, Utilfredshed eller Fjendskab fra Arbejdernes Side, i andre Tilfælde var Grunden Ejerskitte eller daarlige Tider.

Egentlig Udbyttedeling.

Betingelser for at komme i Betragtning.

Af 41 Virksomheder, som er omfattede af Rigsindustriraadets Undersøgelse, giver de 33 alle Klasser af Arbejdere Ret til Andel sædvanlig efter en vis Tids Tjeneste. I de øvrige Tilfælde er tillige stillet Betingelser med Hensyn til faglig Uddannelse, Flid, Dygtighed, god Opførsel o. l.; i 3 af disse Tilfælde indskrænkede dette Antallet paa Udbyttedeltagere væsentligt; i de øvrige 5 Tilfælde synes dette ikke at have været Tilfældet. I 34 af de 41 Virksomheder krævedes en Tjenestetid i Firmaet fra 3 Maaneder til 4 Aar. — I 11 Tilfælde mindre end 1 Aar, i 19 Tilfælde, 1 Aar, i 3 2 Aar og i 1 Tilfælde 4 Aar. 1 Aars Ventetid svarer til, at 75 pCt. af de ansatte, bliver berettigede. Af de Virksomheder, Undersøgelsen omfattede, havde $\frac{2}{3}$ mindst 75 pCt. berettigede.

Opgørelsen af Udbyttet.

Grundlaget for Udbyttedelingen er i Reglen Nettoudbyttet efter Afskrivning er foretaget, og efter at Kapitalen har faaet 6 pCt., i et Par Tilfælde 10 pCt. Desuden afsættes i enkelte Tilfælde Udligningsfond, der skal sikre Aktionærerne et bestemt Udbytte. I et Tilfælde faar Arbejderne intet, før Tab for Aktionærerne i tidligere Aar er dækkede. I et andet Tilfælde deltager Arbejderne mere direkte i Tab, idet 10 pCt. af Lønnen hensættes til et særlig Fond, og Deltagelse i Udbytte er betinget af, at man ogsaa vil deltage i Tab. Som det vil ses, sker der i den anden af nedennævnte Grupper ikke